

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ SỐ TRONG GIẢNG DẠY HỌC PHẦN THUẾ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC THÁI BÌNH

Bùi Thị Thanh Hồng

Trường Đại học Thái Bình

Email: buithanhhongtbu@gmail.com.

Tóm tắt: Trong xu thế hội nhập và phát triển của nền kinh tế số, việc ứng dụng công nghệ hiện đại vào giảng dạy học phần thuế là một yếu tố tất yếu để nâng cao chất lượng đào tạo. Học phần thuế trang bị cho sinh viên kiến thức thực tế và kỹ năng chuyên môn về chính sách thuế, hệ thống quản lý thuế ở Việt Nam, phù hợp với hoạt động quản lý thuế của Nhà nước và hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp. Bài viết tập trung phân tích thực trạng ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy học phần thuế và đề xuất các giải pháp hữu hiệu khi áp dụng chuyển đổi số vào giảng dạy thuế đáp ứng yêu cầu quản lý thuế hiện đại trong bối cảnh nền kinh tế số.

Từ khóa: Công nghệ số, chuyển đổi số, học phần thuế, kinh tế số, quản lý thuế.

Nhận bài: 08/12/2025; Biên tập: 09/12/2025; Phản biện: 12/12/2025; Duyệt đăng: 19/12/2025.

1. Mở đầu

Trước yêu cầu chuyển đổi số mạnh mẽ của ngành giáo dục nói riêng và chiến lược chuyển đổi số Quốc gia nói chung, ngành giáo dục đang từng bước áp dụng công nghệ mới vào phương pháp giảng dạy tại các trường đại học. Quyết định số 131/QĐ-TTg, ngày 25/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt đề án Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030 nhấn mạnh "Tận dụng tiến bộ công nghệ để thúc đẩy, đổi mới sáng tạo trong dạy và học, nâng cao chất lượng và cơ hội tiếp cận giáo dục, hiệu quả quản lý giáo dục; xây dựng nền giáo dục mở thích ứng trên nền tảng số, góp phần phát triển Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số". Vì thế các trường đại học hiện nay cần tăng cường cho sinh viên các kỹ năng thực hành trên nền tảng số để xử lý dữ liệu, phân tích số liệu. Với sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho xã hội, Trường Đại học Thái Bình cần đổi mới phương pháp giảng dạy đặc biệt là học phần thuế thông qua việc tích hợp các công nghệ số hiện đại, từ đó giúp sinh viên phát triển tư duy phản biện, nâng cao kỹ năng thực hành và thích ứng nhanh với yêu cầu đổi mới trong nền kinh tế số hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý thuyết về ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy

Công nghệ số trong giảng dạy là việc ứng dụng các công cụ và kỹ thuật số vào quá trình dạy học nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập. Việc tích hợp công nghệ không chỉ hỗ trợ đổi mới phương pháp dạy học theo hướng hiện đại, linh hoạt mà còn góp phần tăng tính hấp dẫn của bài giảng, giúp sinh viên hứng thú và tiếp thu kiến thức hiệu quả hơn. Nhiều nghiên cứu đã chỉ ra rằng công nghệ

số giúp tăng cường tương tác giữa giảng viên và sinh viên, cải thiện hiệu quả truyền tải tri thức và thúc đẩy tư duy sáng tạo.

Học phần Thuế cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản về các sắc thuế chủ yếu như thuế giá trị gia tăng, thuế tiêu thụ đặc biệt, thuế xuất nhập khẩu, thuế thu nhập doanh nghiệp và thuế thu nhập cá nhân. Thông qua học phần này, sinh viên nắm được đối tượng nộp thuế, phương pháp xác định, kê khai, nộp và quyết toán thuế phù hợp với từng loại hình doanh nghiệp. Việc giảng dạy gắn với thực tiễn giúp trang bị cho sinh viên kiến thức và kỹ năng nghiệp vụ thuế đáp ứng yêu cầu của thị trường lao động.

2.2. Thực trạng giảng dạy học phần thuế trong nền kinh tế số tại Trường Đại học Thái Bình.

Hiện nay, học phần Thuế đã được đưa vào chương trình đào tạo cử nhân kinh tế của nhiều trường đại học nhằm trang bị cho sinh viên kiến thức và kỹ năng cần thiết phục vụ hoạt động nghề nghiệp sau khi tốt nghiệp. Tại Trường Đại học Thái Bình, học phần Thuế được giảng dạy cho các ngành Kinh tế, Quản trị kinh doanh, Kế toán và Tài chính - Ngân hàng. Đây là học phần có tính đặc thù cao bởi hệ thống pháp luật thuế của Việt Nam hiện nay tương đối đồ sộ, phức tạp và thường xuyên được sửa đổi, bổ sung. Điều này đòi hỏi giảng viên phải liên tục cập nhật các văn bản pháp luật mới vào nội dung giảng dạy nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng yêu cầu thực tiễn và bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Trong quá trình giảng dạy học phần Thuế, giảng viên đã chú trọng áp dụng các phương pháp dạy học tích cực, lấy người học làm trung tâm, đặc biệt là tăng cường thực hành nghiệp vụ và tổ chức các bài tập lớn theo cá nhân hoặc theo nhóm. Thông qua các phương pháp tiếp cận đa dạng, giảng viên hướng dẫn sinh viên giải quyết nhiều dạng bài tập và tình huống gắn với chính sách thuế hiện hành

cũng như hệ thống quản lý thuế ở Việt Nam, qua đó giúp sinh viên tiếp cận kiến thức một cách thực tiễn và hiệu quả hơn.

Phương pháp thảo luận được sử dụng thường xuyên trong các giờ học thuế nhằm phát huy tư duy phản biện, khả năng phân tích và sáng tạo của sinh viên. Giảng viên đưa ra các tình huống phát sinh liên quan đến từng sắc thuế cụ thể, yêu cầu sinh viên tham gia trao đổi, tranh luận và đề xuất cách xử lý. Nội dung thảo luận bám sát mục tiêu bài giảng, phù hợp với chuyên ngành đào tạo và gắn với các vấn đề thực tiễn đang diễn ra. Quá trình thảo luận tạo nên không khí học tập sôi nổi, khuyến khích sinh viên mạnh dạn trình bày quan điểm. Sau khi thảo luận, giảng viên tổng hợp ý kiến, nhận xét và đưa ra kết luận, giúp sinh viên tiếp thu kiến thức nhanh hơn và vận dụng tốt vào giải quyết bài tập.

Bên cạnh đó, phương pháp làm việc nhóm và seminar thuyết trình cũng được triển khai hiệu quả. Giảng viên chia lớp thành các nhóm nhỏ từ 3 - 5 sinh viên để cùng nghiên cứu, giải quyết các bài tập và câu hỏi liên quan đến luật thuế, chính sách thuế hiện hành. Trong quá trình làm việc nhóm, sinh viên chủ động tìm kiếm tài liệu, trao đổi ý tưởng và xây dựng nội dung trình bày dưới dạng slide. Khi các nhóm thuyết trình, những nhóm khác tham gia nhận xét, đặt câu hỏi phản biện, từ đó hình thành kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm và tư duy phản biện. Giảng viên đóng vai trò định hướng, đánh giá và mở rộng vấn đề, góp phần nâng cao kỹ năng thực hành chuyên sâu cho sinh viên.

Phương pháp phát huy tính chủ động, tích cực của sinh viên cũng được chú trọng thông qua việc xây dựng các tình huống cụ thể, điển hình là các tình huống về thuế thu nhập cá nhân. Sinh viên được yêu cầu phân tích đối tượng nộp thuế, căn cứ pháp lý áp dụng, các khoản giảm trừ gia cảnh và cách xác định số thuế phải nộp theo quy định mới nhất. Hình thức này khuyến khích sinh viên tích cực phát biểu, trình bày ý tưởng trực tiếp tại lớp hoặc trên bảng, tạo không khí học tập sôi nổi và tinh thần thi đua lành mạnh. Những sinh viên tích cực tham gia được giảng viên đánh giá, ghi nhận và cộng điểm khuyến khích, qua đó nâng cao hiệu quả tiếp thu bài học.

Công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập cũng được thực hiện đa dạng và phù hợp với đặc thù học phần. Giảng viên đánh giá năng lực sinh viên thông qua các bài kiểm tra viết trên lớp, tiểu luận cá nhân hoặc bài tập lớn theo nhóm với thời gian hoàn thành cụ thể. Nội dung đánh giá tập trung vào khả năng phân tích, tổng hợp và giải quyết vấn đề, giúp sinh viên rèn luyện tính cẩn thận, tỉ mỉ và nắm vững quy trình xác định, kê khai và lập báo cáo thuế. Đối với các bài tiểu luận thuế, sinh viên thực hiện dưới hình thức đánh máy, độ dài từ 30 - 40 trang, qua đó tăng cường kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin trong học tập.

Ngoài ra, việc ứng dụng công nghệ hiện đại vào giảng dạy học phần Thuế được giảng viên Trường Đại học Thái Bình triển khai thường xuyên. Các văn bản pháp luật, tình huống nghiệp vụ và chứng từ thuế như tờ khai thuế giá trị gia tăng, thuế tiêu thụ đặc biệt, quyết toán thuế thu nhập doanh nghiệp... được trình chiếu trên PowerPoint kết hợp hình ảnh, video minh họa thao tác kê khai và nộp thuế trực tuyến. Phương pháp này giúp sinh viên tiếp cận sát với thực tiễn công việc, nâng cao hiệu quả học tập trên nền tảng công nghệ số.

2.3. Một số hạn chế trong quá trình ứng dụng công nghệ số vào giảng dạy học phần thuế

Trong quá trình học tập học phần Thuế tại Trường Đại học Thái Bình, sinh viên đã được rèn luyện nhiều kỹ năng như làm bài tập nghiệp vụ, thuyết trình giải quyết vấn đề, xác định các loại thuế và xử lý tình huống liên quan đến chính sách thuế. Tuy nhiên, những kỹ năng này vẫn chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu thực tiễn của công việc trong bối cảnh chuyển đổi số ngành thuế hiện nay. Việc tiếp cận tài liệu, chứng từ và báo cáo thuế chủ yếu theo phương thức thủ công không còn phù hợp với yêu cầu của nền kinh tế số.

Trong học phần Thuế, sinh viên bước đầu được tiếp cận công nghệ số thông qua việc ứng dụng công nghệ thông tin trong học tập như tìm kiếm tài liệu, tra cứu luật, nghị định, thông tư mới và sử dụng slide bài giảng của giảng viên. Tuy nhiên, mức độ ứng dụng này chủ yếu phục vụ học tập lý thuyết, chưa giúp sinh viên hình thành kỹ năng thực hành nghiệp vụ thuế trên nền tảng số.

Trong thực tiễn, ngành thuế hiện nay đã triển khai rộng rãi việc đăng ký, kê khai và nộp thuế điện tử; thực hiện rà soát, xử lý nghĩa vụ kê khai và xử lý nghiêm các vi phạm về chậm nộp hồ sơ. Đồng thời, ngành thuế đang đẩy nhanh tiến độ chuẩn hóa dữ liệu, kết nối với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, tiến tới sử dụng mã số định danh cá nhân thay cho mã số thuế, phục vụ mục tiêu chuyển đổi số quốc gia giai đoạn 2022 - 2025, tầm nhìn đến năm 2030. Trước yêu cầu đó, việc đổi mới phương pháp giảng dạy học phần Thuế theo hướng tiếp cận công nghệ hiện đại là hết sức cần thiết.

Sinh viên cần được thực hành các thao tác tính toán, kê khai và nộp thuế trực tuyến để đáp ứng yêu cầu tuyển dụng nguồn nhân lực chất lượng cao. Tuy nhiên, giảng viên gặp nhiều khó khăn khi tổ chức cho sinh viên tiếp cận các hệ thống khai báo điện tử như eTax, nhantokhai.gdt.gov.vn hay nopthue.gdt.gov.vn do hạn chế về số lượng máy tính, tốc độ mạng internet chưa ổn định và việc đăng nhập hệ thống đòi hỏi chứng thư số hợp lệ.

Để khắc phục phần nào những hạn chế này, giảng viên đã lồng ghép hình ảnh, video minh họa vào bài giảng nhằm giới thiệu quy trình kê khai và nộp thuế trực tuyến. Phương pháp này giúp sinh

viên nắm được kiến thức cơ bản nhưng hiệu quả chưa cao do không được trực tiếp thực hành. Bên cạnh đó, giảng viên cũng còn hạn chế về kinh nghiệm thực tiễn khi chưa có nhiều cơ hội trực tiếp thực hiện kê khai, nộp thuế điện tử, nên nội dung giảng dạy chủ yếu dừng lại ở các tình huống minh họa.

Qua các đợt thực tập tại doanh nghiệp và ngân hàng, sinh viên ít được tiếp cận sâu với phần mềm kê khai thuế, chủ yếu thực hiện các công việc mang tính thủ công. Điều này khiến kỹ năng thực hành thuế trên nền tảng số của sinh viên còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu của môi trường làm việc hiện đại.

2.4. Một số giải pháp ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy học phần thuế

Thứ nhất, Nhà trường cần nâng cấp và cải thiện cơ sở vật chất đáp ứng yêu cầu giảng dạy. Trường cải thiện kết nối mạng internet tốc độ cao tại các phòng học nhằm đảm bảo các buổi giảng dạy trực tuyến được hiệu quả, tra cứu hệ thống khai báo thuế thuận tiện tại các phòng học. Hệ thống hạ tầng hiện đại là điều kiện để bài giảng thêm phần hấp dẫn, sinh động giúp sinh viên học tập hiệu quả hơn.

Thứ hai, Nhà trường mở các lớp bồi dưỡng kiến thức thực tế cho giảng viên. Mỗi giảng viên trau dồi kiến thức thực tế hàng năm để đưa vào bài giảng giúp sinh viên nắm vững kiến thức và biết cách áp dụng vào các tình huống thực tế đang hoạt động tại doanh nghiệp. Đồng thời mời các chuyên gia tư vấn thuế, hướng dẫn kê khai nộp thuế qua phần mềm khai thuế điện tử để giảng viên nắm vững kỹ năng thực tế truyền đạt vào bài giảng.

Thứ ba, xây dựng nội dung số hóa và tích hợp công nghệ vào giảng dạy: Việc biên soạn tài liệu số bao gồm ghi chép, slide bài giảng, tài liệu tham khảo điện tử và bài giảng video giúp sinh viên tiếp cận kiến thức thực tế theo nhiều cách khác nhau. Tích hợp bài tập tương tác, bài tập trắc nghiệm và bài tập nhóm trực tuyến giúp sinh viên tự kiểm tra kiến thức ngay sau mỗi bài giảng. Học tập qua các tài liệu số cho phép sinh viên làm chủ quá trình học tập, truy cập tài liệu bất cứ lúc nào giúp nâng cao tính chủ động và tự giác trong học tập.

Thứ tư, cần tổ chức các buổi hội thảo, ngoại khoá, các câu lạc bộ tại trường có sự tham gia của

các doanh nghiệp, giảng viên và sinh viên để trao đổi các kỹ năng mềm cần thiết trong giảng dạy và học tập. Đây cũng là cách để giảng viên và sinh viên được tiếp cận nền công nghệ số hiện đại.

Thứ năm, Nhà trường mời đại diện chi cục thuế đến trường trong các buổi hội thảo để phổ biến chuyên đề chính sách thuế, kê khai nộp thuế điện tử cho giảng viên và sinh viên trong trường có kiến thức về hoạt động kinh doanh thương mại điện tử.

3. Kết luận

Trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 phát triển mạnh mẽ thì yêu cầu ứng dụng công nghệ số trong giảng dạy học phần thuế ngày càng cấp thiết đối với giảng viên trường đại học Thái Bình. Việc nâng cấp cơ sở vật chất, đào tạo nâng cao năng lực giảng dạy cho đội ngũ giảng viên, xây dựng nội dung số hóa và tăng cường hợp tác với doanh nghiệp sẽ tạo nên một môi trường học tập hiện đại, giúp sinh viên dễ dàng tiếp cận với những công nghệ tiên tiến. Môi trường kinh tế số đang ngày càng phát triển, tác động vào tất cả các lĩnh vực của nền kinh tế trong đó có giáo dục. Để trường đại học Thái Bình ngày càng phát triển, việc cải tiến phương pháp giảng dạy hiện đại của giảng viên không chỉ nâng cao chất lượng đào tạo mà còn giúp sinh viên phát triển toàn diện góp phần vào sự phát triển bền vững của nền kinh tế số ■

Tài liệu tham khảo

- [1]. Đinh Thị Lan (2025). *Giảng dạy học phần thuế nhà nước gắn với thực tiễn trong thời đại công nghiệp 4.0*. Tạp chí kinh tế và dự báo, tháng 05/2025.
- [2]. Hoàng Minh (2025). *Hơn 950 nghìn doanh nghiệp kê khai, nộp thuế điện tử gần 1 triệu tỷ đồng*, truy cập từ <https://vietnamfinance.vn/hon-950-nghin-dn-ke-khai-nop-thue-dien-tu-gan-1-trieu-ty-dong>.
- [2]. TS. Huỳnh Tấn Dũng (2021). *Báo cáo thuế*. Nxb. Đại học Công nghiệp TP.HCM.
- [3]. *Quyết định số 131/QĐ-TTg, ngày 25/01/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc phê duyệt đề án Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong giáo dục và đào tạo giai đoạn 2022 - 2025, định hướng đến năm 2030*.

Applying digital technology in teaching the Taxation module at Thai Binh University

Bui Thi Thanh Hong

Thai Binh University - Email: buithanhhongtbu@gmail.com

Abstract: In the context of integration and development of the digital economy, applying modern technology to the teaching of the Tax module is an essential factor to improve the quality of education. The Tax module equips students with practical knowledge and professional skills regarding Tax policies and the Tax management system in Vietnam, suitable for the Tax management activities of the State and the business operations. This article analyzes the current situation of digital technology application in teaching the Tax module and proposing effective solutions for implementing digital transformation in Tax education to meet the requirements of modern Tax management in the context of the digital economy.

Keywords: Digital technology, digital transformation, Tax module, digital economy, Tax management.